

Umsögn um frumvarp til laga um breytingu á búvörulögum nr. 99/1993 (úthlutun tollkvóta). 382. mál.

Samband garðyrkjubænda og Sölufélag garðyrkjumanna leggjast ekki gegn breyttu fyrirkomulagi á útboði tollkvóta.

Fyrirliggjandi frumvarp og fyrirhuguð niðurfelling tollverndar líkleg til að hafa **MJÖG ALVARLEGAR AFLEIÐINGAR** fyrir útiræktina sem þegar stendur höllum fæti.

	2010		2018	
	Magn	%	Magn	%
Blómkál-ísl.	114.220	30%	47.000	9%
Blómkál-innfl.	261.367	70%	488.026	91%
Gulrætur-ísl.	612.372	53%	520.000	35%
Gulrætur- innfl.	543.301	47%	982.531	65%
Hvítkál-ísl.	424.795	58%	154.000	20%
Hvítkál-innfl.	311.182	42%	628.596	80%
Kínakál-ísl.	164.423	49%	37.000	20%
Kínakál-innfl.	169.088	51%	144.333	80%
Spergilkál-ísl.	108.483	35%	45.000	8%
Spergilkál-innfl.	199.994	65%	486.832	92%
Kartöflur-ísl.	12.460.000	90%	6.020.000	66%
Kartöflur-innfl.	1.461.488	10%	3.160.659	34%
Gulrófur-ísl.	833.000	98%	540.000	87%
Gulrófur-innfl.	21.142	2%	77.421	13%
Magn í kg.				
Heimild: Hagstofa Íslands				

Tollvernd er hluti af stafsskilyrðum í landbúnaði og þarf að skoða í samhengi við aðra þætti. Hópur að störfum sem á eftir að skila niðurstöðu og endurskoðun garðyrkjusamnings stendur fyrir dyrum.

Ástæða er til að fagna auknu gagnsæi og rafrænni upplýsingamiðlun svo grundvöllur ákvarðana sé ávallt ljós þeim sem við ákvörðunina þurfa að búa. **Sölugögn SFG sýna að verið er að fella niður tollvernd á tímabilum þar sem innlend framleiðsla er sannarlega í boði. Hvaða gögn liggja að baki þeim tillögum sem felast í frumvarpinu? Nauðsynlegt að kalla eftir öllum gögnum til að meta raunhæf tímabil – framleiðslugeta ætti að aukast og gera þarf ráð fyrir því.**

Sveigjanleiki til að bregðast við frávikum er nauðsynlegur og þarf að ákveða fyrirfram hvernig og hver á að ákveða.

Frumvarpið gengur gegn markmiðum sem sett hafa verið fram s.s. í stjórnarsáttmála, drögum að matvælastefnu, innkaupastefnu opinberra aðila, aðgerðaáætlun í loftlagsmálum o.fl.

Tillaga í samræmi við fyrirleggjandi gögn			
Tollskrárn.		Tímabil tollverndar Almennur tollur	Tímabil, lægri tollar sbr. 2. gr. frumvarps
0704.1000	Blómkál og hnappað spergil	1. júlí - 14. október ár hvert	1. janúar - 30. júní og 15. október - 31. desember ár hvert
0704.9001	Hvítkál	15. júlí - 31. desember ár hvert	1. janúar - 14. júlí ár hvert
0706.1000	Gulrætur og næpur	1. janúar - 14. apríl og 1. júní - 31. desember ár hvert	15. apríl - 31. maí ár hvert
0704.9002	Rauðkál	1. ágúst - 31. desember ár hvert	1. janúar - 31. júlí ár hvert
0704.9003	Kínakál	1. júlí - 31. desember ár hvert	1. janúar - 30. júní ár hvert
0701.9009	Kartöflur	1. janúar - 31. desember ár hvert	Ekki
0706.9001	Gulrófur	1. janúar - 31. desember ár hvert	Ekki
0709.4000	Selja (sellerý)	1. ágúst - 31. október ár hvert	1. janúar - 31. júlí og 1. nóvember - 31. desember ár hvert
0704.9004	Spergilkál	1. júlí - 14. október ár hvert	1. janúar - 30. júní og 15. október - 31. desember ár hvert
0709.5100	Sveppir af ættinni Agaricus	1. janúar - 31. desember ár hvert	

Umsögn um framvarp til laga um breytingu á búvörulögum nr. 99/1995 (úthlutun tollkvóta). 382. mál.

Um tilgang og markmið framvarpsins

Samband garðyrkjubaenda og Söluafélag garðyrkjumanna telja ástæðu til að fagna þeim áformum að einfalda umgjörð og framkvæmd tollverndar. Núgildandi fyrirkomulag hefur ágalla í för með sér sem bent hefur verið á ítrekað. Má þar m.a. nefna takmarkað gagnsæi við ákvarðanatöku þegar tollvernd hefur verið niðurféld og takmarkaða möguleika til mats ráðgjafanefndarinnar á raunverulegri birgðastöðu garðávaxta. Rafsvæn stjórnsýsla ætti að stuðla að bættri upplýsingagjöf og auknu gagnsæi, líkt og fram kemur í greinargerð sem fylgir drögum að framvarpinu.

Það er vert að sakna þess að atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytið skuli ekki hafa það markmið með framvarpinu að tollvernd þjóni einnig hagsmunum framleiðenda og þannig einnig neytenda til lengri tíma. Ef framleiðsla leggst niður á ákveðnum tegundum hérlendis verður einungis um innfluttar vörur að ræða á markaði. Með því skerðist val neytenda og reynslan hefur sýnt að verð á innfluttum afurðum er ekki alltaf lægra þegar innlendirar framleiðslu nýtur ekki við í samkeppni við innfluttu vörurnar. Það hækkar verð til neytenda til lengri tíma. Þannig hefur t.d. selleriframleiðsla hérlendis verið hætt, a.m.k. tímabundið, og fleiri tegundir eru beinlínis í hættu að leggjast af í innlendri ræktun.

Tollvernd og stuðningur við landbúnað

Stuðningur við landbúnað innan Evrópusambandsins er mjög verulegur og í mörgum tilfellum mun meiri en hérlendis. Innflutningur á landbúnaðarvörum er mestur frá löndum Evrópusambandsins. Nauðsynlegt er að stjórnvöld láti gera greiningu á þeim stuðningi sem innfluttar landbúnaðarvörur njóta í raun og horfi til þess að samkeppnisstaða innlendra afurða sé sanngjörn. Dæmi eru um að bændur í Evrópu fái herra verð fyrir vöru en hún kostar þegar hún hefur verið flutt til Íslands. Ljóst má vera að þær samkeppnisaðstæður eru hvorki eðlilegar né heppilegar.

Hér á landi hefur verið farin sú leið að stuðningur við landbúnað hefur m.a. verið í formi tollverndar sem ætlað er að jafna samkeppnisstöðu innlendirar framleiðslu gagnvart innfluttum vörum. Krónutala tollverndar hefur hins vegar verið óbreytt frá því um síðustu aldamót, en fá dæmi eru væntanlega um verðmæti sem ekki hafa hækkað á þeim tíma. Eðlilegt væri að í samningum við Evrópusambandið væri miðað við gengi evru, ekki síður en íslensku krónunnar eða meðalgengi þeirra tveggja gjaldmiðla.

Nánar er fjallað um tolla og tollkvóta í grein Þórarins Inga Péturssonar og Höllu Signýjar Kristjánsdóttur í Fréttablaðinu 29. nóvember 2019, sjá: <https://www.visir.is/g/2019191128595?fbclid=IwAR03-nFabGHT9kMyGwW0AocviloMzxiU8OQUiuQAxpPvrSYwZgOndhkkaOI> og bæklingi sem Bændasamtök Íslands gáfu út árið 2012, sjá: https://rafhladan.is/bitstream/handle/10802/3194/tollahaeki_2012_low-res.pdf?sequence=1.

Þar eru einnig tilvísanir í fróðlegar upplýsingar m.a. frá Eurostat um þau áhrif sem tollalækkningar án mótvægisáðgerða hafa haft í öðrum löndum.

Á umliðnum árum hafa Samband garðyrkjubænda og Sölufélag garðyrkjumanna oft gert athugasemdir þegar tollvernd hefur verið niðurfelld með tímabundinni reglugerð á grundvelli skorts. Sá skortur hefur ekki alltaf verið raunverulegur, sbr. þegar tollvernd á gulrófum var felld niður í byrjun árs 2019. Þá áttu bændur nægilegt magn í geymslum en tollvernd var engu að síður felld niður, rétt fyrir Sprengidaginn sem er stór söludagur fyrir gulrófnabændur. Það er einnig einkennilegt að svo virðist sem vara megi ekki vera í árstíðabundnu framboði. Sú hefð hefur skapast hér að bændur rækta túlípána í lýstum gróðurhúsum og bjóða í aðdraganda jólahátíðar og fram á vor. Það að ekki sé hægt að fá túlípána flutta inn er rangt. Hins vegar er ekki eðlilegt að drepa niður innlenda framleiðslu með því að afnema tollvernd á grundvelli skorts á túlípönnum þegar innlend framleiðsla er við það að koma á markað. Þeir tollkvótar sem boðnir eru upp eiga einmitt að rúma þau tímabil sem innlenda framleiðslan annar ekki eftirspurn. Samband garðyrkjubænda og Sölufélag garðyrkjumanna hafa að sjálfsögðu ekki lagst gegn niðurfellingu tolla hafi það verið mat þeirra að viðkomandi vöru hafi raunverulega vantað.

Tollvernd er órjúfanlegur hluti af starfsskilyrðum garðyrkjunnar og þarf að skoða heildstætt í samhengi við aðrar áðgerðir í landbúnaði. Mikilvægt er að ræða þau áhrif sem breytingar á markaðsstuðningi / tollvernd hafa, við gerð og endurskoðun búvörusamninga. Stutt er síðan stjórnvöld settu á fót starfshóp til að kanna þróun tollverndar og greina stöðu íslensks landbúnaðar gagnvart breytingum í alþjóðlegu viðskiptaumhverfi. Eðlilegt væri að niðurstaða þeirrar vinnu lægi fyrir áður en teknar eru ákvarðanir um breytingar á núgildandi fyrirkomulagi.

Þá er einnig nauðsynlegt að horfa til þess að breytingar á tollvernd sem hafa letjandi áhrif á innlenda framleiðslu og innlenda markaðshlutdeild, ganga beinlínis gegn þeirri stefnumótun sem stjórnvöld hafa markað í ríkisstjórnarsáttmála, með áðgerðaráætlun í loftlagsmálum, innkaupastefnu matvæla opinberra aðila og þeim fyrstu drögum sem nú liggja fyrir að matvælastefnu. Fyrirætlanir sem mögulega eru í farvatninu um kolefnisgjöld á innflutta framleiðslu hafa ekki komið til framkvæmda enn og virka því ekki enn til jöfnunar á framleiðsluskilyrðum, né til að draga úr neikvæðum umhverfisáhrifum innflutnings.

Áhrif frumvarpsins

Frumvarpið hefur áhrif á starfsskilyrði íslenskrar garðyrkju, einkum útiræktarinnar, sem þegar stendur höllum fæti í samkeppni við innfluttar vörur.

Tölur frá Hagstofu Íslands sýna svo ekki verður um villst að innlend framleiðsla hefur á undanförunum árum gefið verulega eftir bæði hvað varðar framleitt magn í kílóum talið og hlutfall af heildarmarkaði. **Ástæða er til að óttast að útirækt á einstökum tegundum geti lagst af eða dregist enn frekar saman ef frumvarpið nær fram að ganga óbreytt.**

Útiræktað grænmeti - innlend framleiðsla og innflutningur 2010 - 2018																		
	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%
Blómkál-ísl.	114.220	30%	105.400	30%	136.000	34%	51.000	14%	44.000	11%	50.000	14%	60.000	14%	55.000	12%	47.000	9%
Blómkál-innfl.	261.367	70%	251.455	70%	269.613	66%	308.935	86%	349.065	89%	318.067	86%	365.017	86%	413.949	88%	488.026	91%
Gulrætur-ísl.	612.372	53%	744.872	61%	682.000	55%	360.000	33%	780.000	49%	550.000	44%	778.000	49%	750.000	49%	520.000	35%
Gulrætur-innfl.	543.301	47%	484.143	39%	552.625	45%	739.143	67%	801.519	51%	701.907	56%	794.550	51%	765.943	51%	982.531	65%
Hvítkál-ísl.	424.755	58%	449.317	57%	408.000	57%	158.000	31%	135.000	23%	160.000	25%	143.000	23%	275.000	39%	154.000	20%
Hvítkál-innfl.	311.182	42%	338.264	43%	308.348	43%	343.884	69%	448.768	77%	485.080	75%	483.912	77%	431.764	61%	628.566	80%
Kínakál-ísl.	164.423	49%	185.185	59%	196.000	65%	71.000	40%	84.000	46%	75.000	43%	41.000	22%	50.000	28%	37.000	20%
Kínakál-innfl.	169.088	51%	127.321	41%	106.693	35%	104.994	60%	97.854	54%	98.142	57%	148.827	78%	125.941	72%	144.333	80%
Søergillkál-ísl.	108.483	35%	85.333	25%	129.183	37%	49.000	15%	50.000	14%	70.000	17%	70.000	16%	66.000	16%	45.000	8%
Søergillkál-innfl.	199.994	65%	251.455	75%	222.381	63%	288.717	85%	304.572	86%	337.323	83%	365.051	84%	349.281	84%	486.332	92%
Gulrófur-ísl.	853.000	98%	759.000	99%	1.265.000	94%	670.000	100%	1.070.000	84%	1.200.000	95%	938.000	97%	930.000	97%	540.000	87%
Gulrófur-innfl.	21.142	2%	6.727	1%	87.519	6%	76	0%	207.101	16%	68.162	5%	32.000	3%	27.135	3%	77.421	13%
Heildarmagn	3.763.367		3.788.522		4.363.362		3.144.749		4.371.879		4.113.681		4.219.357		4.244.013		4.150.739	
Íslensk framl.	60%		61%		65%		43%		49%		51%		48%		50%		32%	
Magn í kg.																		
Heimild: Hagstofa Íslands																		

Kartöflur - innlend framleiðsla og innflutningur 2010 - 2018																		
	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%
Kartöflur-ísl.	12.460.000	90%	7.222.000	91%	9.700.000	84%	6.000.000	82%	8.260.000	76%	9.050.000	87%	9.930.000	92%	9.000.000	84%	6.020.000	66%
Kartöflur-innfl.	1.461.488	10%	749.232	9%	1.847.770	16%	1.290.545	18%	2.538.870	24%	1.350.166	13%	812.410	8%	1.680.710	16%	3.160.691	34%
Magn í kg.																		
Heimild: Hagstofa Íslands																		

Ástæður þessa eru margvíslegar en augljóslega hlýtur veðurfar og ræktunarskilyrði að gegna þar veigamiklu hlutverki. Í viðræðum við Evrópusambandið árið 1994 sömdu Finnland og Svíþjóð t.d. um að veita mætti aukinn stuðning til landbúnaðar norðan 62 breiddargráðu, allt að 35%. Ljóst má vera að ræktunarskilyrði hérlendis falla tvímælalaust undir að vera heimskautilandbúnaður.

Þá má benda á að vinnuafslægi í garðyrkju er tiltölulega hátt í samanburði við ýmsar aðrar greinar og hefur farið hækkandi á sama tíma og laun og framlög vinnuveitenda hafa hækkað. Sjá nánar: <http://www.sass.is/wordpress/wp-content/uploads/2019/10/UmsvifGarðraektarLandshlutar.pdf>

Við gerð búvörusaminga árið 2002 var tollvernd aflögð á tómötum, agúrkum og papriku. Þróunin í þeim tegundum hefur verið sú að innlend framleiðsla og markaðshlutdeild hefur dregist saman. Þar hefur hækkandi orkuverð einnig haft veruleg áhrif.

Tómatar, gúrkur og paprika - innlend framleiðsla og innflutningur 2010 - 2018																		
	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%
Tómatar-ísl.	1.652.000	74%	1.605.000	70%	1.716.000	79%	1.560.000	67%	1.516.000	64%	1.347.000	55%	1.436.000	54%	1.334.000	49%	1.213.000	44%
Tómatar-innfl.	583.384	26%	678.301	30%	445.535	21%	779.490	33%	869.859	36%	1.097.192	45%	1.204.551	46%	1.371.907	51%	1.548.633	56%
Gúrkur-ísl.	1.458.000	91%	1.582.000	95%	1.673.000	98%	1.781.000	99%	1.807.000	99%	1.826.000	100%	1.868.000	100%	1.857.000	95%	1.927.000	99%
Gúrkur-innfl.	145.911	9%	91.027	5%	35.755	2%	25.338	1%	11.406	1%	7.422	0%	8.466	0%	103.028	5%	21.529	1%
Paprika-ísl.	186.731	14%	229.425	16%	261.000	17%	243.000	16%	223.000	14%	215.000	14%	190.000	11%	191.000	12%	181.000	11%
Paprika-innfl.	1.145.374	86%	1.211.493	84%	1.248.787	81%	1.294.668	84%	1.326.103	86%	1.368.580	86%	1.483.947	89%	1.469.329	88%	1.542.304	89%
Heildarmagn	5.171.400		5.397.249		5.980.077		5.683.496		5.753.368		5.861.194		6.190.964		6.326.264		6.433.466	
Íslensk framl.	64%		63%		68%		63%		62%		58%		56%		53%		52%	
Magn í kg.																		
Heimild: Hagstofa Íslands																		

Nauðsynlegt er að breyta frumvarpinu á þann hátt að unnt verði að taka tillit til breytinga á markaði og ræktunaraðstæðum hérlendis, t.d. með reglulegri endurskoðun á tegundum og tímabilum tollverndar. Þannig myndi verða unnt að hefja stórfellda ræktun hérlendis á vörum sem nú eru ekki í ræktun hérlendis s.s. sætum kartöflum, lauk eða sellerí (selju) og myndi þá sú ræktun njóta sambærilegrar tollverndar og önnur útiræktun. Augljóslega hljóta markmið um aukna ræktun og aukna sjálfbærni í matvælaframleiðslu hér að samræmast stefnu stjórnvalda

þegar kemur að aðgerðum í umhverfis- og loftlagsmálum og markmiðum sem lúta að því að draga úr kolefnisfótspori og matarsóun.

Þær ánægjulegu breytingar eru að verða um þessar mundir að verið er að fjárfesta í útiræktun, bæði með vinnslu á landi og kaupum á tæknibúnaði. Unnið er að því að gera samninga um afhendingu á ákveðnu magni sem tryggir dreifingaaðilum umrædda, innlenda vöru og setur ræktendum fastara land undir fætur í framleiðslu sinni, þar sem framleiðsluferlar eru almennt langir. Þetta er nýbreytni sem lofar góðu fyrir útiræktina en er enn á vinnslustigum.

Áhrif á verð til neytenda

Í greinargerðinni með frumvarpinu kemur fram að ætlunin sé að bæta hag neytenda með því að þeim bjóðist lægra verð vegna lægri tolla á tiltekna vörur. Þessu er slegið fram sem sjálfsögðum hlut en raunin hefur því miður ekki alltaf orðið sú að neytendur njóti tollalækkana. Við það hafa ASÍ og fleiri gert athugasemdir. Sbr. <https://www.ruv.is/frett/sterk-krona-skilar-ser-ekki-i-vasa-neytenda>

Ýmislegt bendir til þess að tollvernd hafi ekki þau áhrif á verð til neytenda sem haldið hefur verið fram. Sem dæmi má nefna verð á ávöxtum, sem er afar hátt hérlendis þó ekki séu þar tollar eða innlend framleiðsla að þvælast fyrir. Sbr. gögn frá Eurostat. https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Comparative_price_levels_of_consumer_goods_and_services#Price_levels_for_food.2C_beverages.2C_tobacco.2C_clothing_and_footwear

Ástæða er til að beina því til atvinnuvega- og nýsköpunarráðuneytisins að fram fari á vegum þess, hlutlaust mat á áhrifum tollalækkana á verð vöru til neytenda. Litið verði til þeirra áhrifa sem tímabundnar niðurfellingar tolla hafa í för með sér og hafa haft, ekki síður en til þeirra áhrifa sem niðurfelling tolla hefur almennt haft, eða ekki haft. Hver hafa t.d. áhrifin orðið af því að fella niður tolla af staðkvæmdarvörum mjólkurvara (soyja-, hrís- og möndludrykkjum og skyldum vörum)? Varð einhver raunveruleg verðlækkun til neytenda?

Ræktun lifandi afurða og raunveruleikinn

Þó vissulega sé gott og nauðsynlegt að hafa almenn viðmið og skýrar reglur og lög um hvenær tollvernd gildir er raunin sú að náttúran lýtur ekki endilega lagabókstafnum.

Um allan heim gerist það að framleiðsla nytjajurta sveiflast milli tímabila og stundum koma upp frávík sem leiða til tímabundins skorts á vöru, oftast af ófyrirsjáanlegum orsökum. Má þar nefna stóra áhrifaþætti á borð við mikla þurrka, mikla úrkomu, sveiflur í hitastigi, plöntu- og dýrasjúkdóma, skógarelda og fjölmargt annað.

Nauðsynlegt er að geta brugðist við óvæntum aðstæðum sem upp kunna að koma í framboði á garðyrkjuafurðum. Þó vissulega hafi stundum verið ágreiningur um hvort raunverulegur skortur sé á vöru, hafa framleiðendur, seljendur og dreifingaaðilar einnig oft verið sammála um að fella niður tollvernd ef íslensk framleiðsla er ekki í boði, t.d. vegna óvæntra frávika í ræktun. Þessi sveigjanleiki er nauðsynlegur áfram. Æskilegt væri því að áfram starfaði nefnd sem hefði það hlutverk að bregðast við erindum varðandi ófyrirsjáanleg frávík. Þannig mætti horfa til þess að þegar stærstu samtök framleiðenda, dreifingaraðila og seljenda eru sammála um að raunverulegur skortur sé, hafi ráðuneyti heimild til að fella tímabundið niður tollvernd á viðkomandi vöru, að undangengnu mati nefndarinnar, studdu gögnum sem birt yrðu. Heimildin næði hins vegar ekki til að setja tolla á, enda þar um íþyngjandi úrræði að ræða (skattaígildi).

Þeirri spurningu er einnig ósvarað í þessu frumvarpi með hvaða hætti hægt verði að jafna samkeppnisstöðu þeirra sem hefja útiræktun á tegundum sem ekki eru nú í framboði á Íslandi en lúta sömu ræktunarskilyrðum. Með því að loka fyrir þann möguleika að viðkomandi

njóti sambærilegs stuðnings dregur úr líkum á því að fjölbreyttari ræktun lífi dagsins ljós hérlendis á næstunni.

Það er allra hagur að sanngjörn jöfnun fari fram á samkeppnisstöðu innlendarar framleiðslu og innfluttra afurða. Að sjálfsögðu eru ekki uppi óskir um tollvernd fyrir framleiðslu sem ekki er til á viðkomandi tímabili.

Skilvirkara eftirlit

Garðyrkjubændur hafa á undanförnum árum hvatt mjög til þess að eftirlit með innflutningi yrði aukið og fram færi raunveruleg vöruskoðun samhliða skjalaskoðun. Vert er að áreitta þau sjónarmið hér. Líður í að auðvelda eftirlit með þeim garðyrkjuvörum sem koma til landsins er að endurskoða tolískrá og skiptingu tollnúmera. Áfangi í þeirri vinnu er að ljúka nú um þessar mundir en Samband garðyrkjubænda hefur tekið virkan þátt í því starfi. Ástæða til að lýsa ánægju með framtakið sem væntanlega mun leiða til skilvirkara eftirlits.

Tillögur í ljósi reynslunnar og spá um framtíðarþróun

Reynsla undanfarinna ára hefur verið sú að þeir tollkvótar sem boðnir hafa verið á blómum hafa ekki gengið út að fullu öll árin. Því er við að bæta að féir hafa boðið í tollkvótana og hlýtur það að vekja spurningar hvort raunveruleg samkeppni ríki í innflutningi og sölum á blómum? <https://www.stiornarradid.is/verkefni/atvinnuvegir/iandbunadur/inn-og-utflutningur-landbunadarvara/nidurstodur-utboda/>

Samband garðyrkjubænda hefur nú leitað til félagsmanna sinna og gert könnun á því á hvaða tímabilum útíræktaðar afurðir hafa verið fyrirbyggjandi sl. 10 ár. Jafnframt hafa þær upplýsingar verið bormar saman við auglýsingar sem birst hafa í Stjórnartíðindum um tímabundnar niðurfellingar á tollvernd á útíræktuðum garðávöxtum.

Sölufélag garðyrkjumanna hefur yfirfarið gögn og metið þau tímabil þar sem framboð hefur verið á viðkomandi vöruflokkum.

Það er tæplega hægt að halda því fram að vörur hafi ekki verið í boði á viðkomandi tímabili þegar fyrir liggja söluveikningar hjá Sölufélagi garðyrkjumanna sem sýna að fram hefur farið sala á viðkomandi vöru á því tímabili.

Í ljósi þessa er eðlilegt að ekki verði tekin endanleg ákvörðun um þau tímabil sem vörur njóta tollverndar fyrr en þau gögn hafa verið yfirfarin. Jafnframt er eðlilegt að lögð verði fram þau gögn sem tillögur frumvarpsins um tímabil á niðurfellingu tollverndar byggja á.

Hafa ber í huga að Samband garðyrkjubænda og Sölufélag garðyrkjumanna hafa á umliðnum árum oft gert athugasemdir við niðurfellingu tollverndar og talið ágallia á mati sem þar hefur birst varðandi fyrirbyggjandi magn viðkomandi vöru. Gerðar hafa verið athugasemdir við að tollvernd hafi verið niðurfelld á grundvelli skorts þegar nægilegt magn hefur verið fyrirbyggjandi en þeim ágöllum sem fylgja framkvæmd mats á birgðastöðu er einmitt lýst í greinargerð sem fylgir með frumvarpinu.

Loks er því við að bæta að væntanlega mun ræktunar- og geymslutækni hérlendis halda áfram að þróast næstu árin líkt og verið hefur. Með sanngjörnu starfs- og samkeppnisumhverfi er því líklegt að innlend ræktun geti annað auknum hluta innlendarar eftirspurnar, bæði með því að auka framleitt magn, framleiða fleiri tegundir og bjóða framleiðslu árstíðabundinna tegunda yfir lengra tímabil úr árinu.

Í ljósi framangreindra upplýsinga er hér með lagt til að tímabil vegna tollskrárnúmera sem upp eru talin í 2. grein frumvarpsins og 65 gr. a í lögum nr. 99/1993 verði svo sem hér segir:

Tillaga í samræmi við fyrirbyggjandi gögn			
Tollskrárn.		Tímabil tollverndar Almennur tollur	Tímabil, lægri tollar sbr. 2. gr. frumvarps
0704.1000	Blómkál og hnappað spergil	1. júlí - 14. október ár hvert	1. janúar - 30. júní og 15. október - 31. desember ár hvert
0704.9001	Hvítkál	15. júlí - 31. desember ár hvert	1. janúar - 14. júlí ár hvert
0706.1000	Gulrætur og næpur	1. janúar - 14. apríl og 1. júní - 31. desember ár hvert	15. apríl - 31. maí ár hvert
0704.9002	Rauðkál	1. ágúst - 31. desember ár hvert	1. janúar - 31. júlí ár hvert
0704.9003	Kínakál	1. júlí - 31. desember ár hvert	1. janúar - 30. júní ár hvert
0701.9009	Kartöflur	1. janúar - 31. desember ár hvert	Ekki
0706.9001	Gulrófur	1. janúar - 31. desember ár hvert	Ekki
0709.4000	Selja (sellerý)	1. ágúst - 31. október ár hvert	1. janúar - 31. júlí og 1. nóvember - 31. desember ár hvert
0704.9004	Spergilkál	1. júlí - 14. október ár hvert	1. janúar - 30. júní og 15. október - 31. desember ár hvert
0709.5100	Sveppir af ættinni Agaricus	1. janúar - 31. desember ár hvert	

Fulltrúar Sambands garðyrkjubænda og Sölufélags garðyrkjumanna óska eftir koma til fundar og ræða framangreinda umsögn. Velkomið er einnig að veita nánari upplýsingar um einstök atriði sem fram koma.

Grænmeti - innlend framleiðsla og innflutningur 2010 - 2018

	2010		2011		2012		2013		2014		2015		2016		2017		2018	
	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%	Magn	%
Tómatar-ísl.	1.652.000	74%	1.605.000	70%	1.716.000	79%	1.560.000	67%	1.516.000	64%	1.347.000	55%	1.436.000	54%	1.334.000	49%	1.213.000	44%
Tómatar-innfl.	583.384	26%	678.301	30%	445.535	21%	779.490	33%	869.859	36%	1.097.192	45%	1.204.551	46%	1.371.907	51%	1.548.633	56%
Gúrkur-ísl.	1.458.000	91%	1.582.000	95%	1.673.000	98%	1.781.000	99%	1.807.000	99%	1.826.000	100%	1.868.000	100%	1.857.000	95%	1.927.000	99%
Gúrkur-innfl.	145.911	9%	91.027	5%	35.755	2%	25.338	1%	11.406	1%	7.422	0%	8.466	0%	103.028	5%	21.529	1%
Paprika-ísl.	186.731	14%	229.428	16%	261.000	17%	243.000	16%	223.000	14%	215.000	14%	190.000	11%	191.000	12%	181.000	11%
Paprika-innfl.	1.145.374	86%	1.211.493	84%	1.248.787	85%	1.294.668	84%	1.326.103	86%	1.368.580	86%	1.483.947	89%	1.469.329	88%	1.542.304	89%
Blómkál-ísl.	114.220	30%	105.400	30%	136.000	34%	51.000	14%	44.000	11%	50.000	14%	60.000	14%	55.000	12%	47.000	9%
Blómkál-innfl.	261.367	70%	251.455	70%	269.613	66%	308.935	86%	349.065	89%	318.067	86%	365.017	86%	413.949	88%	488.026	91%
Gulrætur-ísl.	612.372	53%	744.872	61%	682.000	55%	360.000	33%	780.000	49%	550.000	44%	778.000	49%	750.000	49%	520.000	35%
Gulrætur-innfl.	543.301	47%	484.143	39%	552.625	45%	739.143	67%	801.519	51%	701.907	56%	794.550	51%	765.943	51%	982.531	65%
Hvítkál-ísl.	424.795	58%	449.317	57%	408.000	57%	158.000	31%	135.000	23%	160.000	25%	143.000	23%	276.000	39%	154.000	20%
Hvítkál-innfl.	311.182	42%	338.264	43%	308.348	43%	343.884	69%	448.768	77%	485.080	75%	483.912	77%	431.764	61%	628.596	80%
Kínakál-ísl.	164.423	49%	185.185	59%	196.000	65%	71.000	40%	84.000	46%	75.000	43%	41.000	22%	50.000	28%	37.000	20%
Kínakál-innfl.	169.088	51%	127.321	41%	106.693	35%	104.994	60%	97.854	54%	98.142	57%	148.827	78%	126.941	72%	144.333	80%
Spergilkál-ísl.	108.483	35%	85.383	25%	129.183	37%	49.000	15%	50.000	14%	70.000	17%	70.000	16%	68.000	16%	45.000	8%
Spergilkál-innfl.	199.994	65%	251.455	75%	222.381	63%	288.717	85%	304.572	86%	337.323	83%	365.051	84%	349.281	84%	486.832	92%
Gulrófur-ísl.	833.000	98%	759.000	99%	1.265.000	94%	670.000	100%	1.070.000	84%	1.200.000	95%	938.000	97%	930.000	97%	540.000	87%
Gulrófur-innfl.	21.142	2%	6.727	1%	87.519	6%	76	0%	207.101	16%	68.162	5%	32.000	3%	27.135	3%	77.421	13%
Salat-ísl.	99.995	7%	107.698	7%	161.414	10%	269.000	18%	309.000	18%	335.000	20%	384.000	22%	370.000	22%	403.000	23%
Salat-innfl.	1.404.206	93%	1.437.085	93%	1.449.530	90%	1.206.320	82%	1.378.537	82%	1.352.987	80%	1.328.873	78%	1.309.359	78%	1.313.368	77%
Kartöflur-ísl.	12.460.000	90%	7.222.000	91%	9.700.000	84%	6.000.000	82%	8.260.000	76%	9.050.000	87%	9.930.000	92%	9.000.000	84%	6.020.000	66%
Kartöflur-innfl.	1.461.488	10%	749.232	9%	1.847.770	16%	1.290.545	18%	2.538.870	24%	1.350.166	13%	812.410	8%	1.680.710	16%	3.160.659	34%
Sveppir-ísl.	579.121	94%	583.473	93%	575.000	89%	585.000	88%	602.000	90%	550.000	76%	585.000	72%	580.000	70%	580.000	66%
Sveppir-innfl.	36.706	6%	44.932	7%	72.608	11%	82.171	12%	63.679	10%	175.704	24%	230.829	28%	244.947	30%	300.691	34%
Heildarmagn	24.976.283		19.330.191		23.549.761		18.261.281		23.277.333		22.788.732		23.681.433		23.755.293		22.361.923	
Íslensk framl.	75%		71%		72%		65%		64%		68%		69%		65%		52%	
Magn í kg.																		
Heimild: Hagstofa Íslands																		

